



मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)



राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

प्राक्शास्त्री - द्वितीयवर्षम् - प्रथमपत्रम् (व्याकरणम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु ।
शुभकामनाः ॥



मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

प्राक्शास्त्री – द्वितीयवर्षम् – प्रथमपत्रम् (व्याकरणम्)

विषयः – लघुसिद्धान्तसिद्धान्तकौमुदी (अदादितः समाप्तिपर्यन्ता) -100 अङ्काः

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः – क

प्रश्नाः – विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः – 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. जुहोत्यादौ शप् प्रत्ययस्य श्लु केन सूत्रेण भवति?
2. रुधादिगणस्य विकरणस्य वैशिष्ट्यं लिखत?
3. सत्यापपाश.....। इति सूत्रं पूरयत।
4. 'अनुदात्तङित् आत्मनेपदम्' इत्यनेन सूत्रेण किं विधीयते?
5. हु धातोः सन्नन्तरूपं लिखत।
6. पौनःपुन्ये द्योत्ये कः प्रत्ययः केन सूत्रेण?
7. 'काम्यच्' प्रत्ययः केन सूत्रेण प्रत्ययः भवति?
8. कर्मणि, भावे धातोः केन सूत्रेण यक् प्रत्ययो भवति?
9. 'तव्यत्तव्यानीचरः' इति सूत्रस्योदाहरणं लिखत।
10. अनीयर्-प्रत्ययस्य कोऽर्थः?
11. 'घनश्यामः' इत्यस्य विग्रहवाक्यं लिखत।
12. 'यथाशक्तिः' इत्यत्र केन सूत्रेण समासः भवति?
13. 'महापुरुषः' इत्यत्र केन सूत्रेण समासः?
14. अव्ययं विभक्ति.....। इति सूत्रं पूरयत।
15. 'द्वियमुनम्' इत्यत्र समासविग्रहं दर्शयत?
16. 'हरित्रातः' इत्यत्र विग्रहवाक्यं किम्?
17. 'कुपुरुषः' इत्यत्र कः समासः?
18. 'तेन रक्तं रागात्' इत्यस्य कोऽर्थः?
19. 'दाक्षिः' इत्यत्र कः प्रत्ययः?
20. 'कालात्' अस्मिन् कः प्रत्ययः?

21. 'द्वितीयः' इत्यत्र केन सूत्रेण प्रत्ययः विधीयते?
22. 'मतुप्' प्रत्ययस्य कोऽर्थः?
23. 'टिड्ढाणञ्'.....। इति सूत्रं पूरयत।
24. 'पङ्ग्वी' इत्यत्र केन सूत्रेण ङीप्?
25. 'गौरी' इत्यत्र कः प्रत्ययः केन सूत्रेण?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः - 05 X 08 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. 'हु' धातोः लोट्लकारस्य उत्तमपुरुषस्य रूपाणि साधयत।
2. 'कृ' धातोः विधिलिङ्लकारस्य प्रथमपुरुषस्य रूपाणि साधयत।
3. 'सुपः आत्मने क्यच्' इति सूत्रं सोदाहरणं लिखत।
4. 'अनभिहिते' इति सूत्रं विशदयत।
5. 'समर्थः पदविधिः' इति सूत्रस्याशयं निरूपयत।
6. 'समर्थानां प्रथमाद्वा' इति सूत्रं व्याख्यायत।
7. 'द्विवचन विभज्यो.....' इति सूत्रं सोदाहरणं निरूपयत।
8. 'ङ्याप्रातिपदिकात् इति सूत्रस्याशयं निरूपयत।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 X 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. 'अभ्यासकार्यम्' इत्यस्य विषये निबन्धं लिखत।
2. धातोः पूर्वकालिककृदन्तप्रत्ययानां परिचयो देयः।
3. 'द्वन्द्वसमासस्य' इति विषये वर्णयत।
4. 'शैषिकाः' के सन्ति? परिचयो देयः।

